

Stoppa osund konkurrens nu

Varje år säljer stat och kommun varor och tjänster för drygt 150 miljarder kronor. Försäljningen subventioneras med skattemedel, samtidigt som den ofta konkurrerar med privata företag. Många klagomål hos Konkurrensverket gäller sådan offentlig försäljning. Med dagens reglering är privata företag i praktiken rättslösa.

Problemen med denna osunda konkurrens har uppmärksammats länge. I mitten av 1990-talet föreslog en utredning en lag mot konkurrens-snedvridningar som följer av offentlig näringsverksamhet. En invändning var att det skulle inkräkta på det kommunala självstyret. Gränserna för den kommunala kompetensen är dock tydligt angivna: kommunala verksamheter är förbjudna att agera på den del av marknaden som tillhör det egentliga näringslivet.

Det är i dag svårt att få överträdelser av kommunal kompetens prövade i domstol. Skulle en domstol konstatera att överträdelse har skett kan den bara upphäva det beslutet men inte ålägga kommunen att upphöra med verksamheten. Några sanktionsmöjligheter erbjuds inte. För statliga verksamheter finns inga möjligheter att få beslut prövade på detta sätt.

Maud Olofsson aviserade redan i februari 2007 ett lagförslag som skulle göra det möjligt för en domstol att förbjuda offentlig verksamhet som snedvrider konkurrensen. Behovet av

Ulf Isaksson

advokat, delägare,
Danowsky &
Partners
advokatbyrå

Olof Roos

biträdande jurist
Danowsky &
Partners
advokatbyrå

förslagets införande har framförts bland annat av Konkurrensverket, senast häromdagen.

Det dröjde till i juni 2008 innan regeringen kunde presentera förslaget, som innebär att Stockholms tingsrätt får förbjuda det allmänna att driva en verksamhet av kommersiell eller ekonomisk natur som är ägnad att snedvrider konkurrensen. Lagändringarna skulle träda i kraft den 1 juli i år.

Inom Regeringskansliet lär en proposition utarbetas. Denna skulle ha lagts fram före utgången av mars för att hinna träda i kraft vid halvårsskiftet.

Den 1 juli tar Sverige över ordförandeskapet i EU och detta arbete kommer att kräva stora resurser inom Regeringskansliet. 2010 är valår och förutsättningarna är då sämre för reformer som kan uppfattas som politiskt kontroversiella. Risken finns att en ny lag inte alls blir av om den inte beslutas under våren i år.

Regeringen säger att den vill skapa fler arbetstillfällen med hjälp av ett förbättrat företagsklimat. Frågan om osund konkurrens från det allmänna var viktig för Centerpartiet i valrörelsen 2006.

Nu rinner tiden ut för ett angeläget förslag på detta område. Regeringen bör inte välja bort möjligheten att åstadkomma en förbättrad konkurrenssituation och därmed bättre förutsättningar för sysselsättning och välfärd i Sverige.